

վասիրտ, վերջի աստիճանի քաղցրաբարոյ, զինքը սիրողները եւ մանաւանդ զինքը ջսիրողները ճանջող, միշտ այլոց ձեռնտու, ամենուն խնդիրքը կատարող՝ եթէ իր պատուոյն դեմ չեն : »

Իր բոլոր եօթնետասներորդ քերթուածը նոյն բազաւորին վրայ գովեստ է : Եւ սակայն իր վեշտասաներորդ քերթուածին մեջ, զոր Քրիստոսէ 273 կամ 270 տարի առաջ Սիկիլիա դարձած ատենը շինած է ի պատիւ կրտսերոյն Հերոնի, այնպիսի խօսքեր կան որ կարծես քէ Պաղոմէոսին առատաձեռնութեանը վրայ գոհ չէ :

Կրցաւ Հերոն բանաստեղծին սիրտը շահիլ, կամ քէ բանաստեղծը արքունեացմէ ձանձրանալով հեռացաւ, ու կրցաւ ազատօրէն իր միտքը բացատրել՝ ստոյգ չեմք գիտեր : Այս միայն յայտնի է, որ զուարճութեան համար Ասիա եւ Յունաստան ըրած քանի մը ճամբորդութիւններէն գատ՝ կենացը մնացած օրերը խաղաղութեամբ Սիկիլիոյ մեջ անցուց : Հոն իր քերթողական սքանչելի նկարագիրները շարագրեց, որ յետոյ Վիրգիլիոսին օրինակ եղան, եւ որոց գեղեցկութիւնն ու անուշութիւնը անցնող մը չեղաւ : Երբեմն Թեոկրիտէսն անուանեցին « Հոմերոս հովուերգակ քերթողութեան . » եւ անոնք որ յունարէն գիտեն, Թեոկրիտէսին ոտանաւորները կարդալով կիմանան քէ այդ գրուցուածքին մեջ չափազանցութիւն չկայ :

Քարգմանեաց ի գաղղիականէ

Խ. Պ. ՕՏԵԱՆ

Աշակերտ Հայկազեան Վարժարանին
որ ի Փարիզ :

ԱԻՐԻՉԱՆ.

Աղքատ պարտիզպանի մը Վարդուհի անունով աղջիկը հիւանդ պառկած էր. Տիգրանունին որ գեղի գզիրին աղջիկն էր, ամէն օր իրեն գաւաթ մը մսի ջուր կը բերէր, որովհետեւ խեղճը ուրիշ բան չէր կրնար ուտել :

Երբոր Վարդուհին առողջացաւ, ըսաւ ինքն իրեն .

— Հիւանդութեանս ժամանակ ճրջափ վրաս գութ ունեցաւ այն սիրելի աղջիկը. մսի ջուրը միշտ անձամբ կառնէր կը բերէր : Ո՛ւր էր քէ կարենայի իրեն մեկ մեծ ծառայութիւն մը ընել, կամ գէթ փոքրիկ զուարճութիւն մը պատճառել :

Օր մը իմացաւ որ Տիգրանունին Եսթրիզան ծա-

ղիկը շատ կը սիրէ, մայիս ամսոյն առաջին օրէն սկսեալ ամէն առաւօտ անտառը կերթար Եսթրիզան փնտռելու, որպէս զի իր բարերարին փունջ մը շինէ անկէց : Երկար ժամանակ փնտռելէն յետոյ անտառին խորը հինաւուրց կաղամախի մը քով առատ Եսթրիզան գտաւ. նստաւ գեղեցիկ փունջ մը շինեց, դալար տերեւներով պատեց, եւ ուրախութեամբ ճամբայ ելլելու որ կը պատրաստուէր, յանկարծ երկու աւազակի ձայն առաւ, որ մօտակայ բուփերուն մեջ պահուրտած՝ իրարու հետ կը խօսէին :

— Վերջապէս ժամանակն եկաւ, կըսէր անոնցմէ մէկը, որ եղբօրս բանտարկութեան վրէժը գզիրէն առնում. անա տանը բանալին, աղախինը դուրս ելլելու ժամանակ վրան մոռցեր էր :

— Շատ բարի, պատասխան տուաւ անոր ընկերը. այս իրիկուն կերթանք գզիրը, կինն ու աղջիկը կը սպանենք, ստակներն ալ կառնենք կերթանք :

Վարդուհին սարսափած՝ կամացուկ մը ելաւ փախաւ, տարաւ շինած փունջը Տիգրանունին տուաւ ու չարագործաց խօսակցութիւնն անոր պատմեց : Իրիկունն դեմ գզիրը ծածուկ շատ մը զինեալ մարդ բերաւ տանը մեջ պահեց : Կես գիշեր ըլլալուն պէս՝ իրացընէ աւազակներն եկան, դուռը բացին. բայց երկուքն ալ մեկէն բռնուցան, իրենց յանցանքին համեմատ պատժուցան :

Այն ժամանակ գզիրն ըսաւ աղջկանը. — Սիրելի որդեակ, ըրած ողորմութեամբդ Աստուծոյ օրհնութիւնը մեր տանը վրայ իջաւ : Դուն խեղճ Վարդուհին քիչ մը մսի ջրով առողջացուցիր, եւ անիկայ Աստուծոյ ողորմութեամբը ամենքիս ազատեց մահուրէն :

Մի քըշուատին հաց զըլասցիս

Յորժամ ի քէն հայցիցէ.

Դուցէ վաղիս նովիմք գերծցիս

Յանձկութենէ ինչ մեծէ :

Շէնքի մը գարդերը կամ կատարումը կրնայ ուշացուիլ, բայց տղայոց ուսմունքն ու կրթութիւնը չկրնար ուշացուիլ : Օր մը իրենց որդւոցը ինչ պատասխան պիտի տան այն ծնողք, որ անոնց անգին ժամանակը անհոգութեամբ կը բողոն որ պարապ կամ զուարճութեամբ ու զբօսանքով անցնի :